
Zápis ze zasedání Komise pro třetí roli AS UK a Petiční komise AS UK ze dne 21. září 2023

Přítomní (Komise pro třetí roli AS UK): Mgr. Kristýna **Bubeníková** (PřF), Františka **Keprtová** (ETF), Mgr. BcA. Petra **Slížková**, PgDip (FF), Mgr. Barbora **Štindlová**, Ph.D. (Součástí) | Bc. Jitka **Černá** (FSV), Petr **Milichovský** (PF)

Přítomní (Petiční komise AS UK): Mgr. Kristýna **Bubeníková** (PřF), Bc. Dominika **Erbeková** (PedF), Mgr. Andrej **Farkaš** (MFF), Mgr., Filip Hruša (FTVS), Františka **Keprtová** (ETF), Mgr. Eliška **Mašková** (FaF), Karel **Mikulčák** (LFP)

Hosté: PhDr. Kateřina **Šámalová**, Ph.D. (ombudsmanka UK), Mgr. Petra **Štanclová** (kancléřka UK), doc. RNDr. Martin **Vlach**, Ph.D. (KR), Mgr. Miroslav **Čermák** (RUK)

Program

1. Zahájení a schválení programu zasedání
2. Schválení zápisu ze zasedání Komise pro třetí roli AS UK ze dne 22. 6. 2023
3. Představení novely Opatření rektora č. 28/2022 – Ombudsman UK
4. Ohlédnutí za prvními měsíci funkce Ombudsman/ky na UK
5. Novinky z PR UK
6. Různé

1. Zahájení a schválení programu zasedání

Mgr. Bubeníková, předsedkyně Komise pro třetí roli AS UK, přivítala všechny přítomné a zahájila zasedání. Dotázala se, zda má někdo připomínky k navrženému programu zasedání. Připomínky nikdo nevznesl, navržený program byl schválen tichým souhlasem obou komisí.

2. Schválení zápisu ze zasedání Komise pro třetí roli AS UK ze dne 22. 6. 2023

Mgr. Bubeníková, předsedkyně Komise pro třetí roli AS UK, uvedla tento bod a dotázala se, zda má někdo připomínky k zápisu ze zasedání Komise pro třetí roli AS UK ze dne 22. 6. 2023. Připomínky nikdo nevznesl, zápis byl schválen tichým souhlasem Komise pro třetí roli AS UK.

3. Představení novely Opatření rektora č. 28/2022 – Ombudsman UK

Mgr. Bubeníková, předsedkyně Komise pro třetí roli AS UK, uvedla tento bod a předala slovo dr. Šámalové, ombudsmance UK.

Dr. Šámalová uvedla, že opatření je původně z minulého roku a je zapotřebí, aby reflektovalo současné dění a zkušenosti, které se v rámci pozice ombudsmanky získaly. Součástí plánu rovných příležitostí je tento úkol splnit. Získané zkušenosti jsou spíše parametrické a umožňují upravit dílčí aspekty OR. Koncepčně a hodnotově zůstává opatření stále stejné. Dílčí změny se dotýkají přesnějšího vymezení okruhu podavatelů, úpravy mlčenlivosti ombudsmana ve smyslu vytvoření určitého transparentního kanálu či procesu obsazování pozice ombudsmana s tím, že výběrová komise byla doplněna o dalšího člena z Rady pro rovné příležitosti. Dále byla upravena neslučitelnost pozic, kdy původně členství v KR nebylo vnímáno jako střet zájmů a v tuto chvíli je. Dosud rovněž není upravena situace, kdy se sama ombudsmanka dostane do střetu zájmů, což je věc, se kterou se budeme muset ještě systematicky zabývat. Dále se více precizovala náplň činnosti ombudsmana, změnily se lhůty pro řešení podnětů, které byly příliš krátké. Upřesnil se také vztah ombudsmana k obdobným pozicím na fakultách UK. Závěrem dr. Šámalová uvedla, že se sešla řada připomínek z fakult, které jsou významné a vedení UK se jimi bude zabývat.

Mgr. Mašková se dotázala, jak bude nově ošetřeno funkční období ombudsmana. **Dr. Šámalová** uvedla, že funkční období se vůbec neměnilo, zůstává na období tří let. **Mgr. Mašková** upřesnila, že z předpisu po úpravách vůbec nevyplývá, kdy funkční období ombudsmana končí. **Mgr. Bubeníková** doplnila, že důvodová zpráva uvádí, že zánik funkčního období vyplývá ze zákoníku práce. **Dr. Šámalová** uvedla, že čl. 2 odst. 2, který upravuje funkční období, v opatření rektora zůstává. **Mgr. Bubeníková** uvedla, že v tom, co se škrtilo, bylo, že při neplnění úkolů ombudsmana může paní rektorka požádat o vyjádření AS UK, což nepodléhá zákoníku práce. **Dr. Šámalová** uvedla, že dle vedoucího právního odboru toto ustanovení indikovalo, že AS UK dává de facto mandát k ukončení pracovního poměru, což není možné. Možné způsoby ukončení pracovního poměru uvádí zákoník práce a opatření rektora nemůže přinášet alternativy. **Mgr. Štanclová** poznamenala, že i bez tohoto ustanovení může J. M. paní rektorka požádat AS UK o vyjádření, stejně jako by vyjádření AS UK mohla nevzít v úvahu v případě, že by příslušné ustanovení v OR zůstalo.

Mgr. Mašková uvedla, že ustanovení vytvářelo pojistku proti tomu, že se rektor či rektorka sám ze své vůle rozhodne, že ombudsmanovi ukončí funkční období v případě, kdy bude řešit záležitost spojenou s vlastní činností rektora či rektorky.

Dr. Šámalová uvedla, že připomínku předá.

Mgr. Bubeníková uvedla, jakou má paní ombudsmanka na základě své dosavadní zkušenosti konkrétní představu o lhůtách pro řešení podnětů. **Dr. Šámalová** uvedla, že minimum je 30 dní, vždy se řeší paralelně několik různě závažných podnětů. U problematických kauz se snažila dodržet 60 dní. Každý podnět má svou dynamiku a své aktéry, z nichž se každý musí vyjádřit, případně se domluvit na společné schůzce. Některé tyto praktické aspekty jsou mimo její moc a trvá nějakou dobu, než se sesbírají a vyhodnotí materiály. Samotné stanovisko pak lze zpracovat velice rychle, ale sběr materiálů je náročný. Lhůty jsou jen orientační, na což jsou podavatelé upozorňováni. Lhůta ani samotná povinnost pro vyjádření stran není.

Mgr. Hruša, předseda Petiční komise, se dotázal na kanály komunikace, které paní ombudsmanka využívá. **Dr. Šámalová** uvedla, že jde o email a osobní setkání. Nikdy se nestalo, že by šetření muselo být zastaveno kvůli nečinnosti podavatele. **Mgr. Hruša** se dále dotázal, zda existují psané zápisy ze schůzek či něco podobného. **Dr. Šámalová** uvedla, že je to velké téma. Podněty doručené emailem jsou uloženy v emailu, osobní schůzky nejsou limitovány časově a často se rozprostírají do několika dní. Poznámky si píše pouze rukou a následně je přepíše do záznamu v počítači, kdy už jde o strukturované poznámky včetně plánovaného postupu. Ty ale nikomu k dispozici nedává, tedy nejde o zápis, který by se někde zveřejňoval.

Mgr. Bubeníková uvedla, že důvodová zpráva uvádí, že současná zátěž ombudsmanky je taková, že se zvažuje další osoba, která by se touto agendou také zabývala. Dotázala se, zda tato osoba bude podléhat stejným pravidlům co do přijímacího řízení a dalších záležitostí. **Dr. Šámalová** uvedla, že se hledá koordinátor činnosti kanceláře ombudsmana, jde tedy o podpůrnou pracovní sílu, nikoliv o dalšího ombudsmana. Čím dál více agendu vytěžuje například oblast systémových opatření, spolupráce s fakultními ombudsmany a sjednocování se na postupech a nabízených službách. Je akutní potřeba úřad kapacitně posílit.

Mgr. Bubeníková se dále dotázala, zda vyškrtnutí odkazu na čl. 1 odst. 2 v čl. 9, který se věnuje fakultním ombudsmanům, resp. kontaktním osobám, a nárokům na ně, rozšiřuje předpoklady pro takovou osobu na fakultách. **Dr. Šámalová** uvedla, že celý čl. 9 je fakultami dost problematizován, protože ovlivňuje dění na fakultách. Je přesvědčena, že by vedení UK mělo ukazovat fakultám cestu a zároveň by se fakulty měly zamýšlet nad tím, jaké nároky na ombudsmany mají. Domnívá se, že rozšiřování předpokladů je na místě. Dobrou práci odvádí například studentští ombudsmani, kteří se ale dostávají do velkého střetu zájmů. Vedení UK ale ve výsledku neovlivní, kdo je na fakultách instalován do těchto pozic, jen může ovlivnit jejich působení pomocí školení a dalších nástrojů. Je to také otázka časové dispozice jednotlivých osob a snaha je směřovat k tomu, aby to byli lidé, kteří jsou méně vyčerpáni a méně zasíťováni ve fakultních strukturách.

Mgr. Hruša se dotázal, zda by nebylo lepší na vedení fakult v tomto směru působit spíše motivačně, aby na tyto pozice vybírali méně časově vyčerpány osoby. **Dr. Šámalová** uvedla, že se tak děje, s fakultami se komunikuje a apeluje se na to, že je třeba se věnovat profesionalizaci těchto pozic. Ne všechny fakulty na to ale reagují pozitivně, ale vnímá určitý myšlenkový a ideologický posun.

V diskusi dále padl dotaz, ze kterých fakult chodí nejvíce podnětů. **Dr. Šámalová** uvedla, že hodně jí zaměstnala 1. lékařská fakulta. První velká kauza pocházela z fakulty humanitních studií, kde dlouho ombudsmanská osoba nebyla a byla ustanovena až poté, co byl příslušný podnět vyřešen na úrovni ombudsmana UK.

Usnesení:

„Komise pro třetí roli AS UK bere na vědomí novelu Opatření rektora č. 28/2022 – Ombudsman UK.“

Schváleno tichým souhlasem

Usnesení:

„Petiční komise AS UK vzala na vědomí novelu Opatření rektora č. 28/2022 – Ombudsman UK.“

Schváleno tichým souhlasem

4. Ohlédnutí za prvními měsíci funkce Ombudsman/ky na UK

Mgr. Bubeníková upozornila na to, že na stránkách UK jsou tři praktická doporučení, v nichž je uvedeno, že by měl podavatel zvážit, zda se nechce obrátit na kontaktní osobu či ombudsmana na fakultě, pokud je to možné, ale už tam není nic o střetu zájmů. Dále zde je uvedeno, že se doporučení budou dále doplňovat, ale stále zde jsou jen tři. **Dr. Šámalová** uvedla, že se pracuje na metodice šetření podnětů nevhodného chování, která popisuje příslušný proces. Metodika se tvoří formou otázek a odpovědí, ale ještě není zveřejněna. Pevně doufá, že v listopadu bude vyhotoven materiál, který bude předložen do připomínkového řízení. **Mgr. Hruša** poznamenal, že by bylo vhodné už předtím doplnit doporučení ohledně střetu zájmů.

Mgr. Bubeníková se dotázala, jak se paní ombudsmance dařilo během uplynulých osmi měsíců zapojovat se do komunikace vně UK. **Dr. Šámalová** uvedla, že kromě spolupráce s fakultami je zásadní i spolupráce s ombudsmany z jiných vysokých škol. Probíhá i spolupráce na řešení centralizovaných rozvojových projektů. Veliké téma je zveřejňování závěrečných zpráv, protože je velká poptávka po jejich zveřejňování. Zatím není vyřešená otázka, jak se toto bude řešit na UK. Měla by to vyřešit zmíněná metodika.

5. Novinky z PR UK

Mgr. Bubeníková, předsedkyně Komise pro třetí roli AS UK uvedla tento bod a předala slovo prorektorovi pro vnější vztahy, doc. Vlachovi.

Doc. Vlach uvedl, že hlavní novinkou je, že se podařilo v minulém týdnu zprovoznit na adrese pr.cuni.cz/brand řadu věcí k novému propagačnímu vizuálnímu stylu. Máme připravený brand cloud, což je věc, která je na obvyklá na řadě zahraničních univerzit. UK bude mít nově dvě roviny prezentace, a to reprezentační a propagační. Reprezentační roviny se nezbavujeme, ale pro běžnou komunikaci bude používána v kombinaci s novým propagačním stylem. Fakulty dostaly šablony na konci srpna a má informaci, že některé fakulty už nový propagační vizuál začaly používat. Doc. Vlach dále uvedl, že se připravuje také vizuální expozice pro účely Gaudeamu. Chceme expozici, která bude modulární a bude vyrobená z udržitelných materiálů. Velkou výhodou výběrového řízení je, že expozice bude univerzity, nebude si jí muset pronajímat a fakulty jí budou moci využívat. FTVSUK přislíbila, že expozici uskladní. Srovnání s expozicemi jiných univerzit ukázalo, že nová expozice je i poměrně levná., nicméně vše se pochopitelně odvíjelo od finančních možností. Mezi dalšími novinkami doc. Vlach zmínil, že byl uzavřen sběr fotografií pro kalendář na příští rok a v tuto chvíli probíhá selekce. Vedení UK se rozhodlo jít touto cestou, protože je to úspora financí a byl zájem tento způsob vyzkoušet. Dále uvedl, že v Didaktikonu proběhla soutěž na nové didaktické expozice. Zájem z fakult byl opravdu velký. Během pěti let, co projekt Hyb4City běží, má UK závazek změnit expozici třikrát. Toto je de facto druhá z nich. Univerzitní ples bude 1. března 2024 na Žofíně, brzy budou zahájeny přípravy.

Mgr. Bubeníková doplnila, že 2. října 2023 bude zahájení akademického roku, kde bude oficiálně představen nový vizuální propagační styl.

Mgr. Čermák blíže okomentoval výběrové řízení na zmíněnou expozici. Expozice obsahuje prvek udržitelnosti a míří ke sjednocování propagace UK jako celku bez potlačování prezentace fakult. Výběrové řízení trvalo téměř půl roku, UK čerpala inspiraci z podobných soutěží na jiných fakultách. Je zásadní, že vše bude ve vlastnictví UK, čímž se mimo jiné ušetří finanční prostředky. Itinerář se díky tomu bude moci podle potřeby rozšiřovat, pokud se opotřebuje, bude se moci snadno obnovit a podobně. Bude se používat rozdělení na sekce (příroda, vzdělávání, zdraví a pohyb, společnost), fakultní PR oddělení s tímto rozdělením souhlasí. Zmínil několik dalších detailů používání expozice. **Doc. Vlach** doplnil, že se připraví rezervační systém ve spolupráci s FTVS UK, která bude expozici uskladňovat.

6. Různé

V tomto bodě nikdo nevystoupil.

Mgr. Bubeníková, předsedkyně Komise pro třetí roli AS UK, poděkovala všem za účast a zasedání ukončila.

Zapsala: Mgr. Anna Matoušková, tajemnice Legislativní komise AS UK

Vidi: Mgr. Kristýna Bubeníková, předsedkyně Komise pro třetí roli AS UK